T077 BL VII (47) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q47

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 48
657

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 48

Hoïc Xöù Thöù Taùm Möôi Hai: VAØO CÖÛA CUNG VUA (Tieáp Theo)

Luùc ñoù caùc thöông nhôn nghe roài ñeàu khieáp vía, nhaát trí cuøng nhau vaøo ngaøy möôøi laêm leã Bao-saùi-ñaø ñeán phía Baéc ñeå gaëp thieân maõ lieàn thaáy thieân maõ töø bieån hieän ra leân bôø aên luùa töï nhieân. moät thöông nhôn voâ trí khoâng nhôù lôøi daën cuûa Sö-töû-daän lieàn noùi vôùi moïi ngöôøi: “Ñoù chính laø thieân maõ vöông Baø-la-ha, chuùng ta neân ñeán choã thieân maõ noùi raèng chuùng ta muoán ñeán bôø kia trôû veà chaâu Thieäm boä”, Sö-töû-daän lieàn noùi: “Khoâng phaûi nhö vaäy, phaûi ñôïi maõ vöông aên no roài caát ñaàu ngoù boán phöông noùi ba laàn: ai muoán ñeán bôø kia trôû veà chaâu Thieäm boä, luùc ñoù chuùng ta môùi leân tieáng”. Luùc ñoù maõ vöông ñaõ aên no lieàn caát ñaàu ngoù boán phöông… cho ñeán caâu maõ vöông baûo moïi ngöôøi: “Caùc vò muoán trôû veà chaâu Thieäm boä ñöôïc an toaøn thì phaûi nghe theo lôøi toâi daën baûo: khi saép qua ñeán bôø kia caùc La-saùt nöõ seõ bieán hoùa xinh ñeïp boäi phaàn, daãn theo con caùi ñeán khuyeán duï caùc vò raèng: … neáu caùc ngöôøi khoâng ôû laïi thì haõy daãn con trai, con gaùi cuûa caùc ngöôøi ñi luoân. Neáu caùc vò nghe nhöõng lôøi khuyeán duï naøy maø sanh taâm luyeán aùi nghó ñeán vôï con, tham tieác chaâu baùu thì duø ôû treân löng toâi cuõng seõ rôùt xuoáng bieån, nhö traùi caây chín muoài khoâng theå dính treân caønh. Luùc ñoù caùc La-saùt nöõ seõ lieän laïi nguyeân hình aên thòt caùc vò. Neáu caùc vò khoâng khôûi taâm tham aùi treân thì duø chæ naém ñöôïc moät sôïi loâng treân ngöôøi toâi, cuõng coù theå ñeán bôø beân kia trôû veà chaâu Thieäm boä an toaøn”, noùi roài maõ vöông cuùi mình xuoáng cho caùc thöông nhôn leo leân hoaëc naém laáy baát cöù nôi naøo treân ngöôøi thieân maõ, sau ñoù voït mình leân hö khoâng bay veà höông chaâu Thieäm boä. Luùc ñoù caây phöôùng khuûng uùy lay ñoäng, caùc La-saùt nöõ thaáy roài lieàn suy nghó: “Khoâng leõ ngöôøi chaâu Thieäm boä boû chuùng ta troán ñi”, nghó roài lieàn ñeán xem caùc phoøng oác thì khoâng

thaáy coøn moät ngöôøi naøo. Caùc La-saùt nöõ lieàn

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 48
658

bieán thaønh myõ nöõ daãn theo con caùi ra bôø bieån kieám caùc thöông nhôn, töø xa troâng thaáy caùc thöông nhôn treân mình thieân maõ lieàn bay theo sau khoùc keå: "... Taïi sao caùc ngöôøi laïi boû chuùng toâi vaø caùc con, neáu caùc ngöôøi nhaøm chaùn chuùng toâi thì haõy daãn caùc con theo". Luùc ñoù caùc thöông nhôn nghe roài ñeàu sanh taâm luyeán aùi... ngay luùc ñoù lieàn töø treân mình thieân maõ rôi xuoáng bieån, caùc La-saùt nöõ hieän laïi nguyeân hình aên thòt gioáng nhö lôøi Maõ vöông ñaõ noùi. Luùc ñoù chæ coøn moãi moät mình Sö-töû-daän ôû treân löng thieân maõ ñöôïc trôû veà chaâu Thieäm boä an toaøn." Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Neáu ñoái vôùi töï thaân khoâng khôûi nghó: Nhaõn töùc laø ngaõ, ngaõ coù nôi nhaõn cho ñeán nhó tyû thieät thaân yù; saéc töùc laø ngaõ, ngaõ coù nôi saéc cho ñeán thanh höông vò xuùc phaùp; ñòa giôùi laø ngaõ, ngaõ coù nôi ñòa giôùi cho ñeán thuûy hoûa phong khoâng vaø thöùc giôùi; saéc uaån laø ngaõ, ngaõ coù nôi saéc uaån cho ñeán thoï töôûng haønh thöùc uaån cuõng nhö vaäy. Naøy caùc Bí-soâ, neáu coù theå khoâng khôûi töôûng ngaõ vaø ngaõ sôû, khoâng chaáp tröôùc mình ngöôøi, thoï haønh chaùnh giaùo, traùi boû taø ñaïo thì khoâng bò ñoïa laïc trong bieån sanh töû, ñöôïc an laïc thaúng ñeán thaønh Nieát-baøn. Nhö thöông chuû coù trí nghe theo lôøi daën baûo cuûa thieân maõ töø boû La-saùt nöõ môùi coù theå an toaøn trôû veà chaâu Thieäm boä", Phaät lieàn noùi keä: "Nhöõng ngöôøi khoâng coù trí, Khoâng tin lôøi Phaät daïy, Seõ chòu khoå luaân hoài, Nhö aùi La-saùt nöõ. Neáu ngöôøi coù trí hueä, Tin theo lôøi Phaät daïy, Ra khoûi bieån sanh töû, Nhö nghe lôøi thieân maõ". Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Luùc ñoù La-saùt nöõ vôï cuûa Sö-töû-daän khoâng tìm ñöôïc choàng, caùc La-saùt nöõ noùi: "Chaéc choàng cuûa chò ñaõ chaïy thoaùt roài, coù theå ñaõ trôû veà chaâu Thieäm boä, chò neân ñi tìm, tìm ñöôïc thì toát, neáu khoâng tìm ñöôïc chuùng toâi seõ aên thòt chò", vôï cuûa Sö-töû-daän noùi: "Toâi seõ ñeán chaâu Thieäm boä baét choàng mang veà", noùi roài lieàn bay leân hö khoâng trong khoaûnh khaéc ñeán chaâu Thieäm boä, hoùa laøm Döôïc xoa hình daïng ñaùng sôï chaän ñöôøng Sö-töû-daän, Sö-töû-daän lieàn ruùt kieám cheùm, Döôïc xoa lieàn boû chaïy, cöù nhö theá Döôïc xoa baùm theo Sö-töû-daän khoâng rôøi. Ñeán giöõa ñöôøng Sö-töû-daän gaëp laïi baïn cuõ, La-saùt nöõ hoùa laøm myõ nöõ daét tay con ñeán tröôùc ngöôøi baïn cuõ cuûa Sö-töû-daän noùi raèng: "Toâi laø con gaùi cuûa quoác vöông ôû chaâu Xích-ñoàng, cha meï gaû toâi cho thöông chuû Sö-töû- daän, Sö-töû-daän daãn meï con toâi trôû veà chaâu Thieäm boä, giöõa bieån gaëp

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 48
659

phaûi caù ma kieät phaù vôõ thuyeàn, taát caû chaâu baùu ñeáu maát heát, cho meï con toâi laø vaät baát thöôøng neân töø boû. Xin laøm ôn daãn meï con toâi ñeán choã Sö- töû-daän taï toäi", ngöôøi baïn naøy lieàn daãn ñeán choã Sö-töû-daän noùi raèng: "Naøy baïn, vôï cuûa baïn dung maïo khaû aùi, laïi laø vöông nöõ, treân ñôøi naøy

khoù kieám ñöôïc ngöôøi xöùng ñoâi nhö theá. Neáu vôï cuûa baïn khoâng coù loãi gì lôùn thì khoâng neân töø boû, haõy thu nhaän laïi naøng", Sö-töû-daän noùi: "Naøy baïn, noù chaúng phaûi laø vöông nöõ maø chính laø nöõ vöông La-saùt baïo aùc ôû chaâu Xích-ñoàng chuyeân aên thòt ngöôøi, khoâng phaûi laø vôï toâi", noùi roài lieàn ñem söï vieäc treân keå laïi, ngöôøi baïn nghe roài khoâng noùi gì, chæ ñöa ít löông thöïc ñi ñöôøng vaø taïp vaät cho La-saùt nöõ roài ñi. Sau ñoù Sö-töû-daän veà ñeán nhaø, La-saùt nöõ daãn con theo sau ñöùng ôû ngoaøi cöûa, moïi ngöôøi nhìn thaáy ñöùa con ñeàu cho laø gioáng Sö-töû-daän, La-saùt nöõ lieàn noùi: "Do chaùu phöôùc ñöùc quaù moûng neân bò cha chaùu töø boû", moïi ngöôøi lieàn hoûi: "Chò töø ñaâu ñeán, laø vôï cuûa ai?", La-saùt nöõ noùi: "Toâi laø con gaùi cuûa quoác vöông ôû chaâu Xích-ñoàng... xin caùc vò daãn meï con toâi ñeán choã cha meï cuûa Sö-töû-daän ñeå toâi saùm taï". Moïi ngöôøi nghe noùi roài lieàn daãn ñeán choã cha meï cuûa Sö-töû-daän vaø keå laïi moïi vieäc nhö lôøi La-saùt nöõ keå, cha meï cuûa Sö-töû-daän baûo con: "Naøng aáy laø vöông nöõ thuoäc doøng toäc cao quyù, theo con töø phöông xa tôùi ñaây laïi daãn theâm chaùu nhoû, thaát ñaùng thöông xoùt, con neân thöông töôûng, khoâng neân töø boû, laøm ñieàu traùi vôùi löông taâm", Sö-töû-daän baùi cha meï ba baùi roài noùi: "Noù khoâng phaûi laø vöông nöõ maø laø nöõ chuùa trong caùc La-saùt nöõ ôû chaâu Xích-ñoàng, taát caû thöông nhôn troâi giaït ñeán ñoù ñeàu bò chuùng aên thòt, con nhôø phöôùc dö môùi ñöôïc trôû veà ñaây gaëp maët song thaân", cha meï Sö-töû-daän noùi: "Ta thaáy ngöôøi nöõ naøy khoâng coù veû gì aùc, con haõy cho noù vaøo nhaø", Sö-töû-daän noùi: "Con bieát noù chaúng phaûi laø ngöôøi neân khoâng theå cuøng soáng chung, neáu cha meï thöông thì tuøy yù dung naïp, con ñeán ôû choã khaùc", cha meï Sö-töû-daän noùi: "Cha meï vì con neân noùi nhö theá, neáu con cho laø khoå naïn thì tuøy yù con baûo meï con noù tuøy duyeân". Meï con La-saùt bò ñuoåi beøn ñeán cöûa cung vua, caùc quan vaøo taâu vua, nhaø vua trieäu vaøo ñeå hoûi nguyeân do. La-saùt nöõ vaøo trong cung, nhaø vua vöøa thaáy lieàn sanh taâm nhieãm, hoûi La-saùt nöõ: "Thieän lai myõ nöõ, naøng töø ñaâu ñeán, ñeán ñaây coù vieäc gì?", La-saùt nöõ taâu: "Ñaïi vöông, toâi laø cn gaùi cuûa quoác vöông ôû chaâu Xích-ñoàng... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu meï con toâi ñeán nhaø cuûa Sö-töû-daän, ñaõ khoâng thu nhaän laïi coøn ñuoåi ra, nay toâi khoâng nôi nöông töïa neân ñeán ñaây baïch vua, xin thöông xoùt keâu Sö-töû-daän ñeán cho toâi taï toäi". Nhaø vua nghe roài lieàn sai söù keâu Sö-töû-daän ñeán roài hoûi: "Vöông nöõ naøy laø vôï cuûa ngöôi ñaõ coù con, theo ngöôi veà ñeán ñaây, vì sao ngöôi laïi phi lyù xua ñuoåi,

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 48 660

duø cho coù toäi cuõng neân dung thöù", Sö-töû-daän taâu: "Ñaïi vöông, noù khoâng phaûi laø vöông nöõ maø laø La-saùt nöõ baïo aùc gieát haïi sanh linh", noùi roài lieàn keå laïi moïi vieäc cho ñeán caâu: "Toâi nhôø phöôùc dö neân ñöôïc soáng soùt trôû veà ñaây, noù chöa chòu buoâng tha neân bieán hình myõ nöõ theo ñeán ñaây", vua nghe roài lieàn noùi: "Neáu ngöôi khoâng thöông töôûng nöõa thì haõy cho ta", Sö-töû-daän taâu: "Toâi töøng nghe hieáu vôùi nhaø trung vôùi nöôùc, naøng ta laø

ñaïi hoïa, neáu ñaïi vöông ñaõ aùi nieäm thì toâi khoâng daùm taùn thaønh cuõng khoâng daùm caûn ngaên, sau naøy neáu coù ñaïi hoïa gì thì khoâng phaûi laø loãi cuûa toâi". Luùc ñoù Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Ngöôøi nöõ ñoái vôùi ngöôøi nam laø sôïi daây troùi buoäc, laø choã chìm ñaém. Ngöôøi tham nhieãm dung saéc seõ khoâng tin lôøi trung, khoâng nghó ñeán tai hoïa. Caùc thaày neân bieát: vua Sö töû ñaûnh sanh taâm aùi nhieãm cho La-saùt nöõ vaøo haäu cung, Sö-töû-daän bieát khoâng ngaên caûn ñöôïc lieàn ñeán tröôùc ñieän noùi vôùi quan phuï töôùng: "Caùc quan neân bieát, nhaø vua aùi nhieãm La-saùt nöõ cho vaøo haäu cung seõ laø ñaïi hoïa, vieäc aáy khoâng phaûi laø loãi cuûa toâi", noùi roài lau nöôùc maét ra veà. Thôøi gian sau, nhaø vua caøng luùc caøng say meâ La-saùt nöõ, khoâng nghó gì ñeán vieäc nöôùc neân La-saùt nöõ naém heát quyeàn haønh trong vöông cung khieán vua khoâng töï taïi. Ñeán moät hoâm vaøo nöûa ñeâm, La-saùt nöõ bay leân hö khoâng trôû veà chaâu Xích-ñoàng noùi vôùi caùc La-saùt nöõ: "Töø ngaøy töø bieät caùc chò em, toâi ñeán chaâu Thieäm boä vaøo trong cung vua ôû thaønh Sö töû kieáp, Ñaûnh vöông naïp toâi laøm haäu, nay toâi ñaõ naém heát quyeàn haønh trong cung, caùc chò em haõy ñeán ñoù tha hoà aên thòt". Caùc La-saùt nöõ nghe roài lieàn cuøng nhau bay ñeán trong thaønh Sö töû kieáp aên heát ngöôøi trong cung, saùng hoâm sau cöûa thaønh khoâng môû, treân vöông cung thaáy ñaày dieàu haâu bay löôïn treân khoâng. Luùc ñoù caùc ñaïi thaàn taäp hoïp ôû ngoaøi cöûa thaønh keâu maõi, cöûa thaønh vaãn khoâng môû, tieáng keâu la vang khaép trong thaønh, moïi ngöôøi trong thaønh nghe roài ñeàu kinh hoaøng khoâng bieát tính sao. Sö-töû-daän nghe roài lieàn ruùt kieám chaïy ñeán cöûa thaønh baûo moïi ngöôøi: "Tröôùc ñaây toâi ñaõ noùi, vua naïp La-saùt nöõ laø ñaïi hoïa, nay cöûa thaønh khoâng môû, dieàu haâu bay ñaày treân khoâng, nhaát ñònh ñaïi hoïa ñaõ ñeán roài", caùc ñaïi thaàn hoûi: "Phaûi tính theá naøo?", Sö-töû-daän baûo baéc thang cao ñeå leo leân bôø thaønh xem thöû, khi leo leân bôø thaønh nhìn vaøo trong cung, Sö-töû-daän thaáy thaây cheát ngoån ngang lieàn nhaûy xuoáng tuïng thaàn chuù duøng kieám gieát cheát naêm traêm La-saùt nöõ khieán chuùng boû chaïy töù taùn, bay vuùt leân khoâng ñi maát, moïi ngöôøi ôû ngoaøi thaønh ñeàu troâng thaáy. Sau ñoù Sö-töû-daän môû cöûa thaønh cho moïi ngöôøi vaøo, thaáy caûnh töôïng nhö vaäy ai naáy ñeàu thöông khoùc. Hoâm sau caùc ñaïi thaàn taäp hoïp cuøng baøn tính, moät ñaïi thaàn noùi: "Nhaø vua naïp La-saùt nöõ töï chieâu laáy ñaïi hoïa, do khoâng nghe lôøi trung

neân bò dieät vong", ñaïi thaàn khaùc noùi: "Nhaø vua ñaõ cheát, vöông cung hoang taøn ñoå naùt, nöôùc khoâng theå khoâng coù vua, chuùng ta neân suy toân ai?", moät ñaïi thaàn khaùc noùi:"Phaûi tìm ngöôøi coù trí vaø duõng môùi toân laøm vua", ñaïi thaàn khaùc noùi: "Sö-töû-daän cuøng naêm traêm thöông nhôn ra bieån tìm chaâu baùu, taát caû ñeàu bò La-saùt nöõ aên thòt, chæ rieâng Sö-töû-daän ñöôïc soáng soùt trôû veà. La-saùt nöõ theo ñeán nhaø vaãn khoâng bò noù meâ hoaëc, nhaø vua tuy nghe can ngaên vaãn khoâng tin, laïi coøn thu naïp bò noù meâ hoaëc boû caû vieäc nöôùc ñeán noãi dieät vong, Sö-töû-daän moät mình caàm kieám leo vaøo thaønh gieát

caùc La-saùt nöõ, ñaây chính laø ngöôøi ñaïi trí ñaïi duõng, chuùng ta neân suy toân leân laøm vua". Caùc ñaïi thaàn baøn xong cuøng nhau ñeán choã Sö-töû-daän noùi raèng: "Nhaø vua ñaõ cheát, nöôùc khoâng theå khoâng vua, chuùng toâi nhaát trí toân ngöôøi leân ngoâi vua, xin ngöôøi thöông xoùt chaáp nhaän", Sö-töû-daän noùi: "Toâi chæ laø thöông nhôn, ñaâu theå nhaän ngoâi vò quan troïng naøy, xin caùc vò haõy tìm ngöôøi khaùc", caùc ñaïi thaàn vaø caùc quoác daân cöù thænh caàu maõi, Sö-töû-daän bieát khoâng töø choái ñöôïc lieàn noùi vôùi moïi ngöôøi: "Toâi thaät khoâng coù taøi, khoâng coù taâm ñaûm ñöông ngoâi vò naøy, nay thuaän theo yù moïi ngöôøi thì xin cuøng nhau laäp lôøi theà: Sau khi toâi leân ngoâi, moïi giaùo lònh ñaõ ban haønh khoâng ñöôïc traùi phaïm thì toâi môùi nhaän", caùc ñaïi thaàn cuøng theà roài lieàn cho taû höõu söûa sang laïi cung ñieän cho trang nghieâm roài duøng nöôùc thôm laøm leã quaùn ñaûnh toân Sö-töû-daän leân ngoâi. Sau khi leân ngoâi chæ trong moät ngaøy nhaø vua ñaõ giaûi quyeát xong haøng vaïn coâng vieäc, sau ñoù suy nghó: "Caùc thöông nhôn ñoàng haønh vôùi ta tröôùc kia ñeàu bò La-saùt nöõ aên thòt heát, luùc ñoù ta khoâng ñuû söùc töø dieät chuùng, nay ñaõ ñeán luùc ta phaûi taûo töø chuùng", nghó roài lieàn trieäu taäp caùc vò sö chuù thuaät cao sai söû ñöôïc quyû thaàn, keá tuyeån choïn quaân binh reøn luyeän cung teân roài ra lònh chuaån bò thuyeàn beø ñi taûo töø caùc La-saùt nöõ. Luùc ñoù ôû chaâu Xích- ñoàng caây phöôùn Khuûng uùy lay ñoäng, caùc La-saùt nöõ thaáy roài noùi vôùi nhau: "Nhaát ñònh ngöôøi ôû chaâu Thieäm boä tìm ñeán baùo thuø, chuùng ta neân ra bôø bieån xem thöû", noùi roài cuøng nhau ra bôø bieån thì thaáy chieán thuyeàn lôùp lôùp tieán ñeán, vua Sö-töû-daän ra lònh haï neo, boán binh ñoå boä leân bôø chieán ñaáu vôùi La-saùt nöõ, caùc chuù sö trì minh chuù laøm cho caùc La-saùt nöõ khoâng theå chaïy troán, hôn phaân nöõa bò gieát cheát, soá coøn laïi ñeàu caàu xin tha cheát, nhaø vua baûo: "Haõy laäp lôøi theà laø töø nay phaûi di chuyeån ñeán choã khaùc khoâng ñöôïc trôû laïi ñaây nöõa, cuõng khoâng gieát haïi sanh linh nöõa. Neáu thuaän theo thì ñöôïc soáng". Caùc La-saùt nöõ cuøng theà xong baùi töø nhaø vua ñi ñeán nôi khaùc, sau ñoù nhaø vua cho phaù nguïc thaønh saét, xaây döïng laïi thaønh môùi roài chieâu moä daân ñeán ñoù laäp nghieäp, chaâu Xích-ñoàng töø ñoù ñöôïc goïi laø chaâu Sö töû".

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 48
662

Luùc ñoù Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Vua Sö-töû-daän thuôû xöa chính laø thaân ta, vua Sö töû ñaûnh chính laø Bí-soâ giaø, La-saùt nöõ chính laø Voâ tyû. Xöa kia vua Sö töû ñaûnh aùi nhieãm La-saùt nöõ neân boû maïng, nay vì tham ñaém Voâ tyû neân phaûi cheát. Naøy caùc Bí-soâ, xöa kia ta ñaõ töøng lìa boû La-saùt nöõ, ngaøy nay haù laïi toaïi taâm mong caàu cuûa noù. Caùc thaày phaûi kheo tö duy: Ngöôøi nöõ laø caûnh giôùi chìm ñaém, neân khôûi töôûng baát tònh, thaân sanh nhaøm lìa, caùc thaày neân phuïng trì lôøi ta daïy". Caùc Bí-soâ vaø ñaïi chuùng nghe Phaät noùi roài hoan hæ phuïng haønh, leã Phaät roài lui ra. Luùc ñoù Baø-la-moân Voâ öu daãn Voâ tyû ñeán thaønh Kieàu-thieåm-tyø gaû cho vua OÂ-ñaø-dieân, vua saép xeáp cho naøng ôû treân laàu Dieäu hoa coù naêm traêm thò nöõ haàu haï.... Sau ñoù vua phong cho Voâ öu

laøm phuï quoác ñaïi thaàn, cuøng ngaøy ñoù coù hai ngöôøi ñeán xin ñöôïc phuïng söï nhaø vua: Moät ngöôøi chuyeân keå chuyeän vui, moät ngöôøi chuyeân keå chuyeän buoàn. moät hoâm vua cuøng hai phu nhaân: Caùm-dung vaø Voâ tyû ôû chung moät choã, Caùm-dung noùi: “Nam moâ Phaät ñaø, chuùc nhaø vua soâng laâu khoâng bònh”, Voâ tyû chuùc: “Nam moâ Ñaïi thieân, chuùc nhaø vua thoï maïng ñaày ñuû, khoâng bònh”. Sau ñoù vì ganh gheùt neân Voâ tyû deøm pha Caùm-dung tröôùc maët vua, vua nghe nhöng khoâng noùi gì; do vua luaân phieân ñeán choã hai phu nhaân duøng côm, hoâm ñoù tôùi phieân ñeán choã Caùm-dung, Voâ tyû lieàn laäp keá sai ngöôøi baét him ñem tôùi daâng vua, vua lieàn baûo ñem con chim naøy ñeán ñöa cho Caùm-dung laøm moùn aên, luùc ñoù Caùm-dung thaáy chim coøn soáng neân khoâng nhaän laáy laøm moùn aên, söù giaû ñem chim trôû veà taâu vua, vua nghe roài töï hoûi: “Vì sao laïi khoâng gieát chim laøm moùn aên, chaéc phu nhaân nghó ñeán ñieàu thieän neân khoâng gieát”, Voâ tyû lieàn taâu: “Neáu vì Phaät vaø Taêng thì Caùm-dung seõ gieát chim laøm moùn aên cuùng döôøng”, vua nghe roài lieàn noùi: “Vaäy haõy baûo Caùm-dung laøm moùn aên cuùng döôøng Phaät vaø taêng”, Voâ tyû lieàn baûo söù giaû gieát cheát chim roài mang ñeán cho Caùm-dung, luùc ñoù Caùm-dung thaáy chim ñaõ cheát neân nhaän laáy laøm thöùc aên, söù giaû trôû veà baùo laïi, vua nghe roài lieàn noåi giaän, caàm cung teân ñeán ñeå baén Caùm-dung, Caùm-dung töø xa troâng thaáy lieàn nhaäp ñònh Töø, muõi teân bay ñeán nöûa chöøng thì rôùt xuoáng ñaát, vua muoán baén laïi laàn thöù hai, Caùm-dung noùi: “Vua chôù töï haïi mình”, vua hoûi: “Noùi Theá-laø yù gì?”, Caùm-dung noùi: “Toâi ñaõ chöùng quaû Baát hoaøn laïi khoâng coù toäi, neáu nhaø vua khôûi yù aùc chaéc chaén seõ chieâu laáy toäi naëng”. Sau ñoù vua hoûi ra môùi bieát roõ söï thaät lieán ñeán saùm taï vaø haäu troïng Caùm-dung hôn tröôùc vaø khôûi töôûng chò em, haèng ngaøy thöôøng ñeán vaán an. Luùc ñoù nôi bieân caûnh coù phaûn nghòch, vua muoán thaân chinh thaûo phaït neân ra lònh cho ñaïi thaàn Voâ öu ôû laïi giöõ thaønh, hai phu nhôn coi

ngoù noäi cung, tröôùc ñi ra ñi vua khuyeân nhaéc hai phu nhôn chôù coù ñoá kò nhau, nhöng sau khi vua ra ñi roài Voâ tyû thöôøng xuùi giuïc cha tìm caùch haïi Caùm-dung. Caùm-dung ban ñeâm ñoïc kinh Phaät vaø sao cheùp neân baûo ñem nhöõng vaät duïng caàn cho vieäc sao cheùp nhö boái dieäp, buùt möïc, ñeøn, voû caây nhen löûa... Ñaïi thaàn lieàn baûo ngöôøi haàu mang vaøo, ôû trong voû caây nhen löûa leùn ñeå löûa than vaøo, ñeán nöûa ñeâm gioù thoåi löûa than phaùt chaùy, chaùy lan leân treân laàu, moïi ngöôøi trong thaønh thaáy löûa chaùy ñeàu mang nöôùc ñeán chöõa chaùy, nhöng ñaïi thaàn Voâ öu ngaên khoâng cho vaøo. Luùc ñoù Caùm-dung cuøng naêm traêm thò nöõ leo leân laàu, bieát khoâng thoaùt ñöôïc neân noùi vôùi caùc thò nöõ: “Ta cuøng caùc ngöôi, nghieäp cuûa mình phaûi töï thoï laáy quaû baùo”, lieàn noùi keä: “Toâi ôû loã hoång thaønh, Töø xa thaáy Theá toân, Theo lôøi daïy tu haønh, Neân ñaõ ñöôïc Kieán ñeá”. Noùi roài cuøng caùc thò nöõ gieo mình vaøo ñoáng löûa ñoàng thôøi maïng chung, chæ coù moät mình thò nöõ Khuùc

tích chui qua loõ thaùo nöôùc troán ñöôïc ra ngoaøi thoaùt cheát. Saùng hoâm sau ñaïi thaàn Voâ öu cho thu löôïm xaùc cheát cuûa caùc ngöôøi nöõ naøy boû vaøo röøng thaây cheát. moät Bí-soâ vaøo thaønh khaát thöïc thaáy vieäc naøy roài trôû veà baïch Phaät, Phaät noùi roõ nhaân duyeân naøy trong kinh Taêng nguõ roài daãn caùc Bí-soâ ñeán röøng thaây cheát thaáy haøi coát coøn laïi cuûa naêm traêm ngöôøi nöõ naøy roài noùi keä: “Theá gian bò si buoäc, Vieäc aùc cho laø thieän, Tham aùi troùi ngöôøi ngu, Thöôøng ôû nôi nguïc toái. Baát thieän cho laø thieän, Quaùn saùt ñeàu roãng khoâng, Phaûi khôûi taâm nhaøm lìa, Chôù sanh taâm nhieãm ñaém”. Luùc ñoù caùc ñaïi thaàn khaùc thaáy Caùm-dung cheát roài khoâng bieát laøm sao, beøn trieäu ngöôøi chuyeân keå chuyeän buoàn ñeán noùi: “Ngöôi ñaõ töøng thoï boãng loäc cuûa nhaø vua, nay chính laø luùc ngöôi ñeán taâu cho vua bieát phu nhôn Caùm-dung ñaõ cheát”, ngöôøi aáy noùi vôùi caùc ñaïi thaàn: “Neân veû hình phu nhôn Caùm dung vôùi hình daïng cuûa ngöôøi nhaûy vaøo trong löûa, sau ñoù lo lieäu ñaày ñuû naêm traêm con voi, naêm traêm con ngöïa, naêm traêm ñoàng nam, naêm traêm ñoàng nöõ vaø nghieâm chænh boán binh, lo lieäu xong toâi seõ ñi”, caùc quan y theo lôøi lo lieäu ñaày ñuû. Ngöôøi keå chuyeän buoàn naøy

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 48
664

mang böùc hoïa daãn boán binh cuøng voi ngöïa… ñeán choã nhaø vua ñoùng binh, caùch doanh traïi cuûa vua khoâng xa thì döøng laïi, baûo söù giaû mang thö ñeán daâng leân vua, trong thö vieát: “Toâi laø ñaïi vöông cuûa nöôùc , chæ coù moät ñöùa con nhöng laïi bò thaàn cheát daãn ñi maát, nay toâi ñeán nöôùc naøy muoán duøng voi ngöïa, chaâu baùu ñeå chuoäc laïi maïng soáng cho con toâi, neáu vua ñoàng yù thì toát, neáu khoâng ñoàng yù thì toâi seõ chieán ñaáu”. Nhaø vua ñoïc thö xong lieàn cöôøi, baûo söù giaû môøi vua nöôùc ñoù ñeán, ñeán roài vua OÂ-ñaø-dieân lieàn thaêm hoûi: “Ngöôøi xöa nay coù töøng thaáy ai bò thaàn cheát daãn ñi maø coù theå caàu xin ñöôïc hay khoâng?”, vua nöôùc ñoù ñaùp: “Neáu ngöôøi ñaõ bò thaàn cheát daãn ñi roài khoâng theå caàu xin ñöôïc thì ñaïi vöông haõy môû böùc veû naøy xem cho kyõ”, vua OÂ-ñaø-dieân môû ra xem roài hoûi: “Caùm-dung ñaõ bò löûa ñoát cheát roài sao?”, vua nöôùc ñoù lieàn noùi: “Phu nhôn ñaõ cheát, xin nhaø vua tha thöù toäi naøy, haï thaàn sôï nhaø vua öu naõo neân laäp baøy keá naøy”, lieàn noùi keä: “Toâi khoâng phaûi vua, con chaúng cheát, Toâi laø thaàn aên loäc cuûa vua, Muoán taâu vua bieát vieäc khoâng may, Cuùi xin vua tha thöù toäi naøy”. Vua OÂ-ñaø-dieân nghe roài lieàn daãn binh trôû veà, ñeán nôi lieàn ra lònh cho phaùp quan baét Voâ öu, treùt boät ñaù maøu tía vaøo mình roài boû trong loø saønh ñoát cheát; keá ra lònh baét Voâ tyû coät toùc vaøo chaân ngöïa cho ngöïa daãm cheát, nhöng phaùp quan laïi khoâng nôû gieát Voâ tyû maø chæ haï nguïc. Traûi qua baûy ngaøy, vua nhôù Voâ tyû neân saàu naõo, ñaïi thaàn thaáy vaäy beøn daãn Voâ tyû ñeán choã vua, vua hoûi roõ söï vieäc khôûi taâm nghi ñeán hoûi Theá toân: “Theá toân, do nhôn duyeân gì Caùm-dung ñaõ ñöôïc quaû Baát hoaøn laïi cuøng naêm traêm thò nöõ cuøng cheát chaùy, chæ coù thò nöõ Khuùc tích ñöôïc thoaùt cheát?”, Phaät noùi: “Thuôû xöa ôû nöôùc Baø-la-neâ-tö coù vua teân laø Phaïm- ma-ñaït-ña, phu nhôn cuûa vua raát ñöôïc

yeâu quyù vaø coù theá löïc. moät hoâm phu nhôn cuøng naêm traêm thò nöõ ñi daïo hoa vieân, vaøo ao Phöông trì taém, taém xong caûm thaáy laïnh neân caàn löûa söôõi aám. Caùch ñoù khoâng xa coù moät thaûo am cuûa moät vò Ñoäc giaùc nöông ôû, phu nhôn lieàn sai thò nöõ ñeán ñoát am tranh ñeå söôõi aám, thò nöõ ñeán thaáy coù moät Thaùnh giaû ôû trong neân khoâng nôû ñoát, phu nhôn lieàn töï mình ñeán ñoát, caùc thò nöõ khaùc thaáy löûa chaùy ñeàu reo cöôøi. Thaùnh giaû ôû trong am khôûi taâm thöông xoùt neân voït leân hö khoâng hieän thaàn bieán, caùc ngöôøi nöõ naøy thaày roài ai caàu saùm toäi, sau ñoù thieát thöïc cuùng döôøng vaø phaùt nguyeän..., phu nhôn xöa kia chính laø Caùm-dung, caùc thò nöõ xöa kia chính laø naêm traêm thò nöõ ngaøy nay, do dö baùo cuûa nghieäp löïc neân ngaøy nay tuy chöùng Thaùnh ñaïo nhöng vaãn

cuøng caùc thò nöõ bò löûa ñoát cheát; thò nöõ khoâng nôû ñoát am chính laø Khuùc tích, nay ñöôïc quaû baùo thoaùt naïn cheát chaùy. Thieän aùc baùo öùng ñaïi vöông neân bieát". Nhaø vua laïi hoûi: "Theá toân, do nhôn duyeân gì Khuùc tích vöøa nghe kinh lieàn toû ngoä, nhöng laïi soáng vôùi thaân phaän thaáp heøn?", Phaät noùi: "Thuôû xöa ôû thaønh Ba-la-neâ-tö coù moät tröôûng giaû teân laø Thieän tuïc thöôøng thænh naêm möôi Thaùnh giaû veà nhaø thoï thöïc, trong Thaùnh chuùng coù moät vò maéc bònh phong khi aên do tay run neân baùt treân tay muoán rôùt. Luùc ñoù ngöôøi con gaùi nhoû cuûa tröôûng giaû laáy voøng xuyeán treân tay mình duøng ñeå coät caùi baùt vaøo trong tay cuûa Thaùnh giaû cho khoûi bò rôùt roái phaùt nguyeän: "Nguyeän ñôøi sau khi ñöôïc nghe dieäu phaùp taâm con khoâng lay ñoäng, laõnh hoäi khoâng queân". Trong Thaùnh chuùng cuõng coù moät vò bò cong coät soáng, moät hoâm thænh thoï thöïc khoâng thaáy vò aáy ñeán, ngöôøi con gaùi nhoû naøy hoûi cha vì sao vò aáy khoâng ñeán, tröôûng giaû hoûi laø vò naøo, ngöôøi con gaùi nhoû naøy lieàn nhaùi laïi boä daïng cuûa vò Thaùnh giaû bò cong coät soáng; ngöôøi con gaùi naøy laïi thöôøng keâu ngöôøi trong nhaø laø ñöùa ôû. Do xöa kia phaùt nguyeän neân ngaøy nay ñöôïc quaû baùo Vaên trì, vöøa nghe kinh lieàn toû ngoä; do nhaùi theo ñieäu boä cuûa thaùnh nhôn neân ngaøy nay bò quaû baùo cong coät soáng; do xöa kia coi thöôøng ngöôøi khaùc keáu laø ñöùa ôû neân ngaøy nay bò quaû baùo thöôøng sanh trong haøng haï tieän". Nhaø vua laïi hoûi: "Do nhaân duyeân gì Voâ tyû bò haï nguïc baûy ngaøy maø dung maïo vaãn khoâng thay ñoåi?", Phaät noùi: "Thuôû xöa coù moät Baø-la-moân nöõ cuøng moät Saùt-ñeá-lôïi nöõ keát baïn thaân, Saùt-ñeá-lôïi nöõ coù taâm tín kính thöôøng cuùng döôøng cho caùc Bí-soâ. moät hoâm Baø-la-moân nöõ môøi baïn ñeán nhaø duøng côm, luùc ñoù coù moät vò ñoäc giaùc ñeán nhaø khaát thöïc, Saùt-ñeá-lôïi nöõ baûo baïn cuùng thöùc aên, Baø-la-moân nöõ khoâng chòu cuùng, Saùt-ñeá-lôïi nöõ noùi: "Neáu baïn khoâng daâng cuùng thì toâi trôû veà nhaø", Baø-la-moân nöõ thaáy vaäy beøn daâng cuùng thöùc aên, ngöôøi baïn laïi baûo neân phaùt nguyeän, lieàn nguyeän: "Nguyeän ñôøi sau khoâng mong thoï thaéng baùo, chæ mong neáu gaëp aùch naïn ñöøng bò ñoùi khaùt". Do nguyeän löïc naøy neân ôû trong nguïc baûy ngaøy dung maïo vaãn khoâng thay ñoåi. Thôøi gian sau

tröôûng giaû Dieäu-aâm cuùng döôøng Phaät vaø Taêng thöôøng sai moät ngöôøi nöõ lo lieäu vieäc naøy. Sau ñoù ngöôøi nöõ naøy laâm bònh, khi saép maïng chung coù phaùt nguyeän: “Nguyeän phöôùc ñöùc lo lieäu vieäc cuùng döôøng cho Phaät vaø Taêng naøy, sau khi maïng chung thaùc thai vaøo phu nhaân lôùn nhaát cuûa tröôûng giaû Dieäu-aâm, dung maïo töôi ñeïp nhö Dieäu dung, ñöôïc vua OÂ-ñaø-dieân naïp laøm haäu”, phaùt nguyeän roài lieàn maïng chung, thaàn thöùc thaùc sanh vaøo thai cuûa ñaïi phu nhôn. Traûi qua chín thaùng phu nhôn haï sanh, luùc ñoù trong nhaø röïc saùng neân ñöôïc goïi

teân laø Kieát töôøng hueä, ñeán khi lôùn khoân do tín taâm saün coù neân nhôù ñöôïc vieäc ñôøi tröôùc. moät hoâm cuï thoï A-nan-ñaø ñeán nhaø khaát thöïc, Kieát töôøng hueä ñaûnh leã roài baïch: “Thaùnh giaû, xin cho con gôûi lôøi kính chuùc Theá toân vaø caùc Thaùnh chuùng ñöôïc ít bònh, ít naõo khinh an”, sau khi trôû veà truù xöù A-nan-ñaø ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät hoûi A-nan-ñaø: “Thaày coù bieát Kieát töôøng hueä laø ai khoâng?”, ñaùp laø khoâng bieát, Phaät noùi: “Chính laø ngöôøi nöõ lo vieäc cuùng döôøng cho Phaät vaø Taêng trong vöôøn cuûa tröôûng giaû Dieäu-aâm, do söùc phaùt nguyeän tröôùc khi cheát neân nay thaùc sanh vaøo nhaø cuûa tröôûng giaû”. Luùc ñoù Kieát töôøng hueä ôû treân laàu cao thaáy vua OÂ-ñaø-dieân, vua OÂ-ñaø-dieân vöøa nhìn thaáy lieàn goïi laø Voâ tyû, sau ñoù goïi tröôûng giaû ñeán hoûi ngöôøi con gaùi aáy laø ai, tröôûng giaû noùi laø con gaùi, nhaø vua nghe roài lieàn saém ñuû nghi leã ñoùn veà haäu cung vaø caáp cho naêm traêm thò nöõ haàu haï. Luùc ñoù Kieát töôøng hueä muoán ñeán yeát kieán Phaät vaø Taêng neân baïch vua, vua tuøy thuaän yù cuûa Kieát töôøng hueä lieàn söûa soaïn phaåm vaät cuùng döôøng, nhaø vua ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài baïch raèng: “Theá toân, Kieát töôøng hueä kính thænh Phaät vaø taêng vaøo trong cung thoï thöïc baûy ngaøy”, Phaät im laëng nhaän lôøi, nhaø vua kính leã roài ra veà, ñeán trong cung noùi cho phu nhôn bieát ñeå chuaån bò caùc moùn aên thöôïng dieäu. Tôùi giôø thoï thöïc Theá toân khoâng ñi, Xaù-lôïi-töû cuøng chuùng taêng ñeán trong cung thoï thöïc, chuùng taêng tôùi cöûa cung khoâng daùm böôùc vaøo, nhaø vua thænh vaøo trong, Xaù-lôïi-töû suy nghó: “Theá toân cheá giôùi khoâng cho vaøo cöûa cung, nay vua môøi neáu khoâng vaøo thì traùi pheùp, do nhaân duyeân naøy Phaät seõ tuøy khai”, nghó roài lieàn cuøng chuùng Taêng böôùc vaøo trong cung ñeán choã ngoài thoï thöïc, Kieát töôøng hueä vaø nhaø vua töï tay daâng cuùng thöùc aên, thoï thöïc xong cuï thoï Xaù-lôïi-töû vì noùi phaùp, phu nhôn ngay nôi toøa ngoài ñöôïc quaû Döï löu. Traûi qua baûy ngaøy nhö theá xong chuùng taêng ra veà, ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät baûo Xaù-lôïi-töû: “Laønh thay, Nhö lai chöa khai maø thaày ñaõ bieát ñuùng luùc ñeå taïo phöôùng tieän”, noùi roài baûo caùc Bí-soâ: Tröôùc kia laø saùng cheá, baây giôø laø tuøy khai, nay hoïc xöù naøy neân noùi laïi nhö sau: “Neáu coù Bí-soâ, maët trôøi chöa moïc vua Saùt ñeá lò quaùn ñaûnh chöa caát cuûa baùu vaø caùc loaïi vaät baùu khaùc maø böôùc qua ngaïch cöûa cung vua, phaïm Ba-daät-ñeå-ca, tröø caùc duyeân khaùc.” Neáu coù Bí-soâ laø chæ cho

OÂ-ñaø-di, cöûa cung coù ba: Thaønh moân, cung moân vaø vöông moân. Tröø duyeân khaùc laø tröø ñöôïc thaéng phaùp nhö cuï thoï Xaù-lôïi-töû. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Trôøi chöa saùng, Bí-soâ töôûng laø chöa saùng vaø nghi maø böôïc qua khoûi cöûa thaønh, phaïm AÙc-taùc; chöa saùng töôûng laø saùng vaø nghi cuõng AÙc-

taùc, cöûa vua cuõng vaäy. Neáu böôùc qua cöûa cung, töôûng vaø nghi ñeàu phaïm boản toäi; hai caâu keá phaïm AÙc-taùc; hai caâu sau khoâng phaïm; neáu vöông phi, thaùi töû, ñaïi thaàn môøi vaøo cuõng khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.